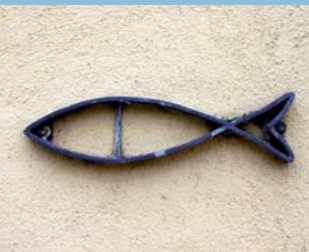

Silderuten

EN HISTORISK BYVANDRING I STEGE

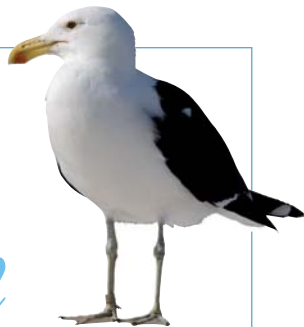

HERINGSWANDERUNG
– EINE HISTORISCHE
STADTWANDERUNG
DURCH STEGE

THE HERRING ROUTE
– A HISTORICAL WALK
AROUND STEGE

Silderuten

EN HISTORISK BYVANDRING I STEGE

Heringswanderung – eine historische Stadtwanderung durch Stege

Die historische Stadtwanderung durch die alte Handelsstadt Stege ist den Heringen gewidmet. Durch die Heringsfischerei erlangte Stege im Mittelalter ca. 1430 bis 1530 eine Größe, die es weder vorher noch nachher wieder erlangte.

Der Fischreichtum im Meer rund um Møn war so groß, dass die Stände Møns auf dem Fischmarkt von Falsterbo ein Drittel aller dänischen Stände ausmachten. Das älteste Siegel Møns enthielt daher auch das Bild eines Herings.

Folgen Sie dem Heringssymbol auf Ihrer Entdeckungstour innerhalb der mittelalterlichen Wallanlage Steges. Die Heringssymbole zeigen die Richtung an und zu den Nummern finden Sie Erläuterungen im Text. Die ganze Tour dauert etwa 2 Stunden.

Willkommen & viel Vergnügen!

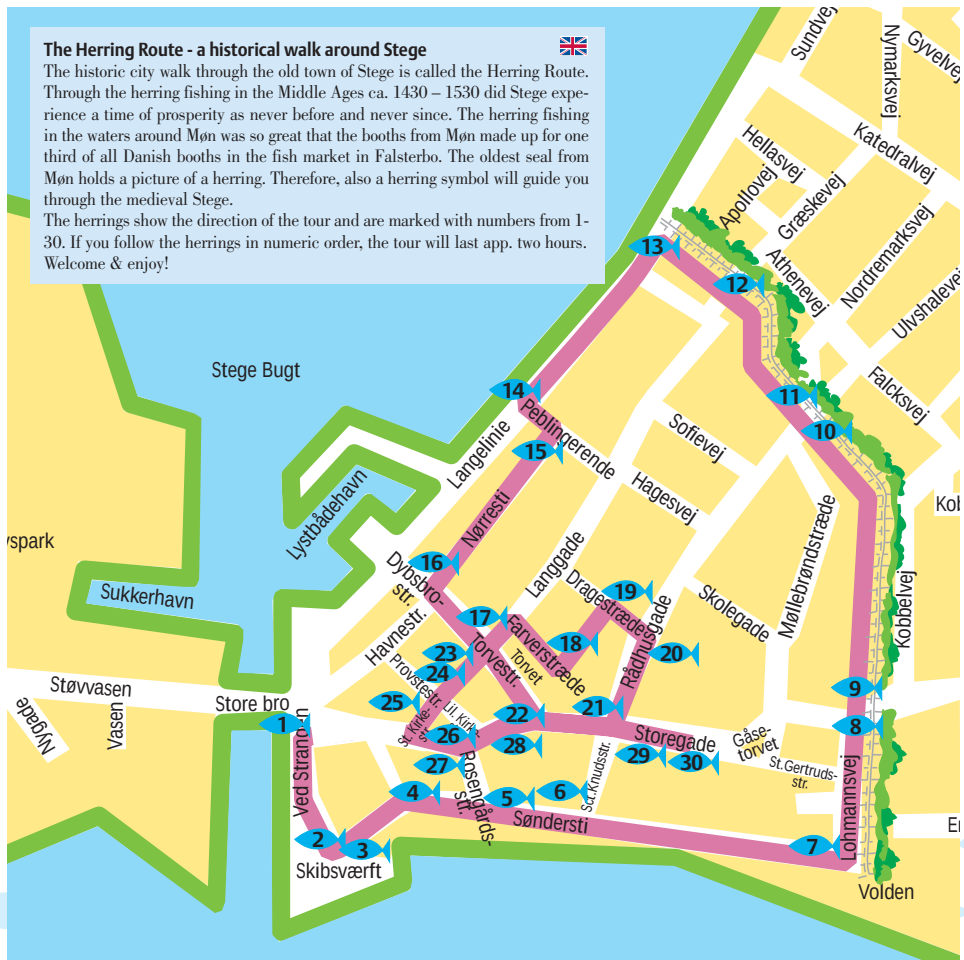
Byvandringen i den gamle købstad, Stege, kaldes for "Silderuten", fordi Stege i middelalderens slutning fra ca. 1430 til 1530 nåede en storhedstid som aldrig før eller siden. Mere end noget andet skyldtes opgangen sildefiskeriet i de mønske farvande, der tog et sådant opsving, at Møns boder på fiskemarkedet i Falsterbo udgjorde en tredjedel af alle Danmarks boder tilsammen! Møns ældste segl bærer derfor billedet af en sild. Derfor er det også sild der skal lede os rundt på en byvandring inden for Steges gamle volde.

Ved indsejlingen til Stege er der ved udgravninger fundet rester af tilspidsede pæle, hvilket kunne tyde på, at der i hine tider har eksisteret en søspærring. Dens formål har været at standse fjender, f.eks. venderne på deres plyndringstogter i Stege Nor. Navnet Stege kommer antageligt af den gamle form "Stickæ" eller "Stike", som betyder "i vandet nedrammede pæle".

Velkommen og god fornøjelse!

The herrings show the direction of the tour and are marked with numbers from 1-30. If you follow the herrings in numeric order, the tour will last app. two hours. Welcome & enjoy!

Hering 1

Die Tour beginnt am Ortseingang Steges - Møn Turistbüro, welches früher die Zollkammer war und 1848 erbaut wurde. Gehen Sie nach rechts zur Ecke Ved Stranden/Søndersti.

Hering 2

Zwischen Netto und Stege Skibsværft fand man 1976 -77 während archäologischer Ausgrabungen Reste einer bedeutenden Burganlage, welche bis ins Jahr 1200 zurückverfolgt werden konnte. Valdemar Atterdag hat u. a. die Mauern um 5 Ahlen erweitern lassen, was zur Folge hatte, dass der Torschlüssel eine Ahle lang sein musste. Leider wurde die gesamte Burganlage im Bürgerkrieg 1534 vollständig zerstört. Im Empiriegarten gibt es einen Raum mit den letzten Ausgrabungsfunden der Burg von Stege.

Gehen Sie weiter zum gelben Pakhus.

Hering 3 gibt es nicht mehr

Hering 4

Dieses Lagerhaus wurde 1855 von Kaufmann Anton Wulff erbaut. Dieser Handelsehof umfasste die gesamten Grundstücke Storegade 18 bis Søndersti 2 (heute Luffes gård) und ist ein gutes Beispiel für die Nutzung der Flächen innerhalb der Wallanlage.

Folgen Sie dem Søndersti, der gleichzeitig die Rückseite der Geschäfte der Storegade bildet. Genießen Sie die Aussicht über den Bodden.

Hering 5

Ecke Rosengårdstræde. Hier mussten früher alle Bürger und Lieferanten ihre Waren vor dem Schlossvogt zur Schau stellen, bevor Sie in die Stadt gelassen wurden.

Sildene "svømmer" i rutens retning og er markerede med tal fra 1 til 30. Følger du disse i nummerorden, tager hele turen små to timer.

NR. 1

Den første sild finder du på turistkontorets østlige hjørne. Denne markante bygning med sin fremtrædende placering ved vandet opførtes i 1848 af N. S. Nebelong som toldkammer.

Drej til højre ved silden på hjørnet og gå ned af Ved Stranden til hjørnet af Søndersti.

NR. 2

I området mellem Netto og Stege Skibsværft fandt man under en arkæologisk udgravning af området i 1976-77 rester af et betydeligt borganlæg, som kan dateres tilbage til 1200-tallets midte. Disse dateringer passer med den historiske viden om Stegeborg, der frem til 1534 var på forskellige hænder og undergik flere ombygninger. Blandt andre forstærkede Valdemar Atterdag i ca. 1360 borgen, således at murene blev fem alen tykke, og portnøglen var næsten en alen lang! Og det midterste tårn blev bygget så højt, at det "kunne måle sig med det københavnske!". I 1533 udbrød der borgerkrig i Danmark mellem borgere og bønder på den ene side og adel og præster på den anden. Borgerkrigen betød i 1534 enden på Stegeborg, hvor en ophidset mængde af byens borgere trængte ind i borgen, som de plyndrede og sprængte i luften.

Gå nu videre hen ad Søndersti til det gule pakhus og

NR. 4

(Sild nr 3 er udgået af ruten).

Pakhuset blev opført i 1855 af købmand Anton Wulff. Hans købmandsgård omfattede dengang hele grundstykket fra Storegade 18 til Søndersti 2 – i dag kaldet Luffes gård – og er et typisk eksempel på udbygning af de lange smalle grundstykker, som gør sig gældende i næsten hele byen inden for voldene.

Fortsæt ad Søndersti som løber hen over grundene til Storegades forretningsejendomme, der hernede ved Noret alle har en større eller mindre strandhave med en vidunderlig udsigt over Noret!

NR. 5

... finder du på hjørnet af Rosengårdsstræde. Strædet hed tidligere Bystrædet: Her måtte folk, der skulle ind til byen, passere og få beset deres varer af slotsfogeden og hans betjente.

Herring 1

The tour starts at Møn Tourist Office. With its location at the town's gate, it housed the customhouse built in 1848.

Turn right at the herring and go to the corner of Ved Stranden/Søndersti.

Herring 2

In this area, archaeological excavations have revealed the remains of a medieval castle from the middle of 13th century. In 1360, the king Valdemar Atterdag extended the wall with 10 feet, which meant that the port key was nearly 2 feet long. During the civil war in 1534, the entire castle was ruined.

The excavation finds are exhibited in the museum Empiregården.

Continue to the yellow warehouse.

Herring 3 does no longer exist.

Herring 4

This warehouse was built in 1855 by the merchant Anton Wulff. The merchant's house included the entire plot of land from Storegade to Søndersti 2, (today Luffes Gård), and is a classic example of the utilization of areas inside the ramparts of the town.

Continue along Søndersti, which shows the back of the shops in Storegade and enjoy the view to Stege Cove.

Herring 5

The corner of Rosengårdsstræde: Here, all people and traders had to show their goods to the castle bailiff, before they were allowed access to the town.

Weiter auf dem Søndersti.....

Hering 6

Ecke Skt. Knudsstræde, die direkt zu den Handelshöfen der Stadt führt. St. Knud war der Heilige der Handeltreibenden. Weiter auf dem Søndersti, links in den Lohmannsvej bis zum...

Hering 7

Hier lag der Apfelparten der Mittelalterstadt. Auf dem heutigen P-Platz stand früher die St. Gertruds Kirche. St. Gertrud war die Heilige der Reisenden und der Bauern. Die St. Gertrudsstræde führte auf den Gåsetorv – den früheren Gånemarkt. Weiter auf dem Wall bis

Hering 8

Mølleporten, Steges mittelalterliches Stadt-tor. Die Wallanlage von Stege ist eine der wenigen erhaltenen mittelalterlichen Wallanlagen in Dänemark. Die Festungsanlage wurde 1430 etabliert und oben auf dem Wall befand sich nochmal eine hohe Mauer, um die Stadt vor Angriffen von der Landseite zu sichern. Der Graben war mit Wasser gefüllt und es gab Zugbrücken an den ehemals 3 Stadttoren.

Ein kleiner Abstecher in das Museum im Empiregården, 1813 als Handelshof erbaut, mit zugehörigen Werkstätten, Geschäften und Schankstube, lohnt sich. Das Tor neben dem Museum stammt von 1200. Hier hindurch fuhren die Bauern ihre Wagen, wenn sie auf dem Gånemarkt Handel trieben. Zurück auf den Wall. Entlang den Seitengebäuden des Empiregårdens liegt

Hering 9

Zwischen Storegade und Møllebrøndstræde lag der Hopfengarten der Stadt, von wo die Brauerei versorgt wurde. Rechts vom Wall standen früher die Windmühlen, daher auch Mølleporten.

Gå nu videre ad Søndersti, indtil du ser...

NR. 6

... på hjørnet af Sct. Knudsstræde. Strædet fører direkte op til byens handelsgade og er opkaldt efter Sct. Knud, helgen for al handel, hvis segl man her fandt under gravning i 1968.

Fortsæt hen til enden af Søndersti, drej til venstre og passér Lohmannsvej og

NR. 7

Her lå i middelalderen Stegeborgs abildgård – æblehave. Der hvor der i dag er parkeringsplads, lå der i fordums tider en kirke kaldet Sct. Gertruds kirke. Sct. Gertrud var de rejsendes men også landmændenes skytshelgen, og som et minde om den tid har vi Sct. Gertrudsstræde, der fører fra volden op til Gåsetorvet, hvor folk fra landet kom og handlede med deres levende fjerkræ.

Gå op på selve volden og hen til

NR. 8

... som sidder på Mølleporten, Steges byport fra middelalderen. Allerede i middelalderen var Danmark rig på byanlæg, hvoraf flere havde et forsvarsanlæg med grave, volde og/eller mure med byporte. Kun ét sted i Danmark har et sådant middelalderligt befæstningsanlæg overlevet i sin helhed, og

Continue along Søndersti till

det er i Stege med dets store, velbevarede voldanlæg og denne enestående byport. Fæstningsanlægget, som du nu spadserer på, blev etableret i 1430 og gik fra Noret til Sundet for at beskytte byen mod overfald fra landsiden. Oven på jordvolden var der bygget en høj mur. Foruden Mølleporten var der oprindeligt to andre byporte, en for enden af Rådhusgade og en for enden af Langgade. Voldgraven var fyldt med vand, og ud for hver port førte en vindebro over graven.

Tag en lille afstikker ned langs Empiregården, der siden 1958 har huset Møns Museum. Huset blev opført i 1813 som købmandsgård med dertil hørende magasiner, butik og skænkestue. Læg mærke til den gamle gulkalkede kampestensport ved huset lige efter Empiregården: Den stammer fra 1200-tallet og er altså 200 år ældre end Mølleporten. Den bliver kaldt for Hestgardeporten, og det var inden for denne port, at bønderne fra Østmøn satte deres vogne og trækdyr, når de skulle handle på Gåsetorvet.

Gå tilbage op på volden og fortsæt langs Empiregårdens sidebygning, til du finder

NR. 9

Området mellem den del af Storegade, der ligger ud for Empiregården, og gaden Møllebrøndsstræde, der går parallelt med volden, var i middelalderen byens humlehave. Denne forsynede byens bryggerier med humle til ølbrygning. Til højre for volden, hvor nu kirkegården ligger, var byens møl-ler placeret, heraf navnet Mølleporten.

Herring 6

The corner of Sct. Knudsstræde: The street leads directly to the commercial street. Sct. Knud was the patron saint of all trade. Continue along Søndersti, turn left on Lohmannsvej until

Herring 7

Here lay the town's orchard in the Middle Ages. Where the parking area is today, the Sct. Gertrud church was situated. Sct. Gertrud was the patron saint of travellers and farmers. Sct. Gertrudsstræde leads to the Gåsetorv, the former poultry market. Continue on the ramparts to

Herring 8

Mølleporten, Stege's medieval town's gate: The ramparts of Stege are one of the few preserved ramparts in Denmark. The ramparts were established in 1430, and a high wall on top of it protected the town from landside attacks. The moat was filled with water, and each of the former three gates had a drawbridge across. Make a small detour to Empiregården, the town museum, built in 1813 as merchant house with warehouses, shop and taproom.

The gate next to the museum is from the 13th century. Farmers led their wagons through here, when going to the poultry market.

Go back onto the ramparts. Located on a side building of Empiregården, you find

Herring 9

Between Storegade and Møllebrøndsstræde was the hop garden, which supplied the breweries with hop. Right next to the ramparts, outside town, the mills were situated, thus the name Mølleporten.

Entlang des Walls, bis dahin wo die Rådhusgade sich durch den Wall schneidet.

Hering 10

Hier stand das mittlere der drei Stadttore. Bereits 1690 wurde es zusammen mit Teilen der Mauer unter Amtmann Plessens Regime abgerissen. Die Steine verwendete er auf seinem Gut und für die Schornsteine von 400 Gardehusarenquartieren.

Über die Rådhusgade und weiter auf dem Wall.

Hering 11

Links liegt das Birkelyheim, 1871 als Kinderheim erbaut von der Familie Hage, die seit dem 16. Jh. zu den bedeutendsten Familien der Stadt gehörte.

Weiter bis sich die Langgade, die 2. älteste Strasse der Stadt, durch den Wall schneidet.

Hering 12

Hier stand das 3. Stadttor, dass auch „der böse Plessen“ auf dem Gewissen hat.

Linker Hand liegt ein großes gelbes Gebäude, das 1703 als Navigationsschule erbaut wurde, jedoch nie richtig genutzt wurde. Bereits 20 Jahre später wurde es Zucht- und Manufakturhaus.

Weiter bis zum Wallende und dann nach links.

Hering 13

Steges Strandpromenade, Langelinie. Hier passiert man das ehem. Krankenhaus, heute Privathospital und Gesundheitszentrum. Hier beginnt das ursprüngliche Zentrum von Stege, das von dem König Erik Klipping 1263 die Stadtrechte erhielt.

Hering 14

Finden Sie die Gasse Pablingerende; dies ist ein mittelalterlicher Name für einen Pfad der die Lateinschüler bis an den Strand führte.

Fortsæt på volden til hvor Rådhusgade gennemskærer volden og find

NR. 10

Her stod den midterste af de tre byporte. Denne blev sammen med den anden af de tre byporte samt muren på volden brudt ned i 1690 under den daværende amtmand på Møn, oberst von Plessen's rædselsregime. Amtmanden havde fået tildelt Nygård ved Damsholte (det senere Marienborg) som sommerresidens, og brugte stenene fra byportene og bymuren til at udbygge Nygård samt bygge skorstene til ca. 400 garderboliger.

Gå nu over Rådhusgade og fortsæt op på den del af volden, der begynder med

NR. 11

Til venstre ligger Birkelyhjemmet, opført som børnehjem i 1871 af A. og V. Hage. Hage-slægten var en af Steges betydeligste købmandsslægter, der kan føres tilbage til 1600-tallet.

Gå videre på volden, indtil Langgade – Steges næstældste gade – skærer sig gennem volden.

NR. 12

Her stod den tredje byport – og den anden af de to, der måtte lade livet til fordel for "Den onde Plessens" sommerresidens.

På Langgades vestre side ser du en markant gul bygning, der blev opført i 1703 på Frederik d. 4.s initiativ og indrettet til navigationsskole i et forsøg på at få søfart som erhverv til Stege. Det lykkedes dog aldrig rigtigt, og 20 år senere blev navigationsskolen indrettet til tugt- og manufakturhus.

Gå nu hen til enden af volden og drej til venstre ved

NR. 13

... ned ad Steges strandpromenade, Langelinie. Du passerer nu det tidligere amtssygehus, i dag sundhedscenter og privathospital. Nu nærmer du dig det oprindelige Stege, som fik købstadsrettigheder af Erik Klipping i 1268. På sygehusets grund lå et gildehus for Sct. Erik – fiskernes helgen; det var jo fiskeri og søfart man levede af dengang.

NR. 14

... finder du ved Peblingerende for enden af sygehusgrunden. Peblingerende har bibeholdt sit navn fra middelalderen, hvor det var en sti, der førte fra Langgade (dengang Langestræde) ned til stranden. En pebling er en elev i latinskolen.

Continue along the ramparts to where Rådhusgade cuts through the ramparts

Herring 10

Here was the central gate of the three town's gates situated. In 1690, the gate and the wall were torn down by the prefect von Plessen. The stones were used to build his manor and for chimneys to the 400 guardsmen's houses.

Cross Rådhusgade and continue onto the ramparts

Herring 11

To the left lies Birkelyhjemmet, an orphanage home built in 1871 by the Hage family, one of the most significant merchant families in Stege in the 17th century.

Continue to Langgade, the 2nd oldest street in Stege, which cuts through the ramparts.

Herring 12

Here was the 3rd town gate situated, also torn down by "the evil von Plessen".

To the left is a large, yellow building, built as a navigation school in 1703. 20 years later, it became prison and textile mill.

On to the end of the ramparts and then turn left.

Herring 13

Stege's esplanade, Langelinie. Here you pass the old hospital, which today is a private hospital and health centre. Here begins the original Stege, which got its municipal charter in 1268 by the king Erik Klipping.

Herring 14

Find the street Peblingerende; this is the medieval name for a path leading the pupils from the old grammar school to the beach.

Rechts bei Nørresti.

Hering 15

Hier verlief im Mittelalter die Strandlinie. Die Häuser rechts sind neueren Datums und errichtet auf der Landgewinnung. Links, die schmalen Grundstücke, die für Stege innerhalb des Walls charakteristisch sind. Am Ende die ältesten Häuser der Stadt.

Hering 16

Ecke Nørresti und Dybsbrostræde. Hier nahm Stege seinen Ursprung als Fischerdorf mit Bootssteg. Das Dorf zog sich entlang der Dybsbrostræde, welche damit die älteste Gasse der Stadt ist.

Folgen Sie der Straße bis zur Ecke Farverstræde.

Hering 17

Die Farverstræde war im Mittelalter eine schmale Passage zum Markt. Ihren Namen erhielt sie zu Beginn des 18. Jh. wegen des Färberhofes, der von 1758-83 an der Ecke zum Markte lag. Er gehörte zu dem bereits erwähnten Zucht- und Manufakturhaus in der Langgade.

Nach der Farverstræde 6, finden Sie den Eingang in den Kammerrådgården.

Hering 18

Einer der bedeutendsten Handelshöfe der Stadt mit Stallungen, Scheunen, Wagenremise und Kornmagazin. 1840 wurde noch das östliche Lagerhaus errichtet mit einer Branntweinbrennerei und einem Brauhaus. Dort wo sich heute der Hering befindet lag ursprünglich das Wasch- und Gesindehaus. Hier ging es immer lebhaft zu, im Volksmund hieß das Haus „Sorgenfrei“.

Gehen Sie durch den Hof bis zur Nr. 15 und zum

Hering 19

Platziert Dragestræde 6, die bis ins Mittelalter zurückgeht. Hier entlang trieb man das Kleinvieh auf den Stadtanger beim Wall.

Drej til højre ad Nørresti ved

NR. 15

Her gik strandlinien i middelalderen. Husene på din højre hånd er alle af nyere dato og altså bygget på opfyld. På din venstre hånd vil du kunne se de lange smalle grunde, der er så karakteristiske for Stege inden for voldene. For enden af disse ligger nogle af byens ældste bebyggelser.

NR. 16

... finder du på hjørnet af Nørresti og Dybsbrostræde. Nu står du nøjagtigt der, hvor Stege begyndte sin eksistens som et lille fiskerleje på kongens grund omkring en bådplads ved Dybsbroen. Fiskerlejet bredte sig med tiden mod øst ad Dybsbrostræde, der altså er byens ældste gade. Strædet afsluttedes dengang af en skibsbro og en skanse nede på stranden.

Gå nu op ad strædet til Langgade, fortsæt en smule til venstre og find på hjørnet af Farverstræde

NR. 17

Farverstræde var i middelalderen en smal passage mellem daværende Langestræde og Torvet. Navnet fik det i 1700-tallets begyndelse efter Farvergården, som lå på hjørnet af Farverstræde og Torvet, og som fra 1758-83 tilhørte tugt- og manufakturhuset i Langestræde. De indsatte i tugthuset gik hver dag fra tugthuset i Langestræde til Farvergården, hvor de deltog i arbejdet med farvningen.

Efter Farverstræde 6 finder du ved indgangen til Kammerrådgården

NR. 18

Dette var en af Steges betydeligste købmandsgårde, der siden 1700-tallet har udfyldt hele grunden mellem Torvet og Dragestræde. Her lå alle de bygninger, der hørte sig en rigtig gammel købmandsgård til: Stalde, lade, vognremise og kornmagasin. I 1840 blev det østre pakhus føjet til herlighederne og indrettet til brændevinsbrænderi og bryghus. Den ende af huset, hvor sild nr. 18 er placeret, og som nu er fornyet, blev opført i 1857 dengang indrettet til vaskehus og folkekamre. Her udfoldede sig et muntret liv, og i folkemunde kaldes dette hus da også for Sorgenfri!

Gå gennem boligbyggeriet Kammerrådparken forbi hus nr. 15 og ud til

NR. 19

... som er placeret på Dragestræde 6. Dragestræde har sin oprindelse i middelalderen, hvor den blev brugt som fævej. Ad dette stræde førte man sine småkreaturer ud til byens græsgange, der lå lige inden for voldene – heraf navnet, Dragestræde.

Turn right at Nørresti.

Herring 15

This was the coastline in the Middle Ages. The houses to the right are newer and built on land reclamation. To the left you will see the narrow plots of land, characteristic for Stege inside the ramparts. At the end of these lie some of the oldest houses in the town.

Herring 16

The corner of Nørresti and Dybsbrostræde: This is where Stege started as fishing hamlet around a landing stage. The hamlet spread along Dybsbrostræde, thus the oldest street in town.

Follow the street to the corner of Farverstræde.

Herring 17

In the Middle Ages, Farverstræde was a narrow passage to the market. The street got its name in the 19th century, as the dye works lay on the corner of the market place. From 1758-83, the dye works belonged to the before mentioned prison and textile mill in Langgade.

After Farverstræde 6, entrance to Kammerrådgården.

Herring 18

This was one of the most significant merchant houses in Stege with stables, barn, cart shed and granary. The eastern warehouse was added in 1840 and was used for brewery and distillery. Where the herring is today, lay originally a washhouse and the servants' rooms. The house is called "Sorgenfri" (no sorrows) as this area always was quite lively.

Go through the merchant house, past no. 15 to

Gehen Sie zur Rådhusgade 12.

Hering 20

Die Häuser 11 – 1 entstanden alle nach dem schlimmsten Brand der Geschichte Steges von 1774.

Hering 21

Ecke Storegade bei der heutigen Polizeistation. Das Gebäude wurde 1854 erbaut und war das Rathaus der Stadt.

Hering 22

Ecke Torvestræde, einst Verbindung zwischen Markt und Kirche. Am Ende der Gasse liegt der Pfarrhof Morten Reenbergs gård. Gehen Sie durch das Gittertor auf den Kirchplatz.

Hering 23

Die St. Hans Kirche zu Stege ist Dänemarks größte Handelsstadtkirche, erbaut 1200. Ursprünglich hatte sie Zwillingstürme, die jedoch bei einem Brand um das Jahr 1400 einstürzten.

Mit dem Rücken zur Kirchentür kann man schräg links Hering 24 sehen.

Hering 24

Die alte Lateinschule. Im Nord-südlichen Quergebäude wurde um 1400 die alte Lateinschule eingerichtet, die 1701 zur Armenschule umgebaut wurde.

Gehen Sie rechts die Treppe herunter und hinaus auf die Provstestræde, wo Sie Hering 25 finden:

Hering 25

Mit ihrem winkligen Verlauf entlang der Kirchenmauer erinnert sie wohl am meisten an das frühe Stege.

Gå nu op til Rådhusgade og find husnummer 12 og

NR. 20

Rådhusgade kendes tilbage fra de ældste kort og hed dengang Skammestræde. 'Skamm' er oldnordisk for 'kort', og Skammestræde var altså modstykket til det samtidige Langestræde. Følg husrækken nummer 11 – 1, alle genopført efter Steges værste brand i 1774.

NR. 21

... når du til oppe ved Storegade og den nuværende politistation. Bygningen blev opført i 1854 som byens rådhus efter tegning af arkitekt M. G. Bindesbøll. I middelalderen lå Steges rådhus midt på torvet, som du nu skråer over for at finde

NR. 22

... på hjørnet af Torvestræde. Strædet har formentligt eksisteret siden Steges tidligste dage som en forbindelse mellem torvet og kirken. For enden af strædet ligger præsten Morten Reenbergs gård. Gå gennem gitterlågen og ind på kirkepladsen – her finder du.....

NR. 23

Stege kirke – også kaldet Sct. Hans Kirke – er Danmarks største købstadskirke. Den blev bygget i 1200-tallet og havde oprindeligt tvillingetårne, men disse styrtede under en brand i 1400-tallet. Kirken er blevet om- og tilbygget flere gange.

Med ryggen mod kirkedøren kan du skråt til venstre få øje på

NR. 24

... som sidder på den gamle latinske. Det nord-syd-vendte tværhus blev bygget i 1400-tallet som latinske, og blev i 1701 omdannet til fattigskole.

Gå ned af trappen til højre, gennem slippen og til venstre ad Provstestræde, hvor du finder

NR. 25

Provstestræde var oprindeligt en beskeden smøge langs kirkegårdsmuren og er med sit særprægede skrå forløb og brosten nok den gade, der bærer mest præg af det gamle Stege

Herring 19

... situated on Dragestræde 6. This street dates back to the Middle Ages, where cattle were led through here to the grazing grounds at the ramparts.

Go to Rådhusgade 12.

Herring 20

The houses 11-1 are all rebuilt in 1774 after the worst fire in Stege's history.

Herring 21

The corner of Storegade at the present police station: This building was built in 1854 as the town hall of Stege.

Herring 22

The corner of Torvestræde: This old street connected the market place with the church. At the end of the street is the vicarage of Morten Reenberg. Go through the lattice gate at the church.

Herring 23

Sct. Hans church – the largest market town church in Denmark, built in the 13th century. Originally, it had twin towers, but a fire destroyed both of them in the 15th century.

With your back to the church door, look diagonally left and find

Herring 24

The old grammar school: This north-south facing house was built as a grammar school in the 15th century, but transformed into a school for the poor in 1701. Turn right and go down the stairs, then left by Provstestræde to find:

Herring 25

With its special course along the church wall, this is the street most similar to the original Stege.

Weiter entlang auf der Store Kirkestræde zum

Hering 26

Store Kirkestræde, Lille Kirkestræde und Storegade ergaben hier früher einen offenen Platz, der erst um 1700 bebaut wurde.

Weiter bis Storegade 20A

Hering 27

Die Häuser 10-32 in Storegade stammen aus dem 19. Jahrhundert, wo die Wohnungen für Matrosen der Handelsmarine mit neuen Gebäuden ersetzt wurden.

Gehen Sie das letzte Stück auf der Storegade. Beim Markt finden Sie Fogs Gård.

Hering 28

Gehen Sie durch das Hoftor und lassen Sie den traditionsreichen Handelshof vor Ihrem inneren Auge auferstehen.

Zurück auf der Storegade sehen Sie die Apotheke, eine der schönsten des Landes.

Nach der St. Knudsgade liegt

Hering 29

Hier hatte Møn Kommune ihr letztes Rathaus, ursprünglich 1915 als Diskontobank erbaut.

Im Mittelalter reichte der Stadtkern nur bis hierher. Der Rest bis zum Wall diente als Weideland für Vieh.

Wenn Sie vor Storegade 68 stehen finden Sie

Hering 30

Hier sehen Sie Steges am besten erhaltenes Gebäude. Vor- und Hinterhaus stammen aus dem Jahr 1761 und im heutigen Restaurant sieht man noch das originale Fachwerk.

Hier endet unsere Stadtwanderung und wir hoffen, dass sie Ihnen die Mittelalterstadt Stege näher gebracht hat.

Fortsæt op ad Store Kirkestræde, hvor du finder

NR. 26

Store Kirkestræde, Lille Kirkestræde og Storegade udgjorde oprindeligt en åben, trekantet plads, som først blev bebygget ind i 1700-tallet.

Gå op til Storegade, hvor du på facaden af Storegade 20A finder

NR. 27

Husene i Storegade 10-32 er alle opført i slutningen af 1800-tallet, som afløsning for de bådmandshuse, der blev bygget her i starten af 1700-tallet som boliger for de overordnede matroser på handelsskibene. Bådmandshusene var opført i én etage af bindingsværk og med tegltag.

Du er nu ved at nå vejs ende på Silderuten. Det sidste stykke tilbagelægges ad Storegade. Ud for Torvet finder du Fogs gård og

NR. 28

Gå ind i gården og få fornemmelsen af en gammel traditionsrig købmandsgård.

Gå tilbage til Storegade og videre til højre, hvor du vil passere et af landets smukkeste gamle apoteker med et meget fint salgsløkkale og et utroligt flot smedejernsgelænder fra 1799.

Efter Sct. Knudsstræde finder du

NR. 29

Den er placeret på den bygning, hvor det nuværende Vordingborg Kommunes Socialforvaltning og Borgerservice har til huse. Bygningen blev opført i 1915 som Møns Diskontobank.

I middelalderen nåede Steges bykerne kun hertil, og det stykke af Storegade der ligger foran dig, var en bred fævej, der blev benyttet, når kreaturerne skulle på græs ude i vængerne ved volden. Da man bebyggede nordre side af denne fævej, lå de fleste huse med gavlen ud mod fævejen. For at undgå at dyrene trådte for nær ved husene, købte husejeren "en fortå" på et par alen. Heraf kommer ordet fortov, som den dag i dag betegner det stykke af gaden, hvor man kan være i fred for trafikken!

Når du står foran Storegade 68, er du nået til

NR. 30

Du står nu foran et af Steges bedst bevarede gamle bygningsanlæg. Forhuset og det vestre sidehus blev opført i 1761, og inde på den nuværende restaurant kan man stadig se det gamle bindingsværk.

Du er nu nået til vejs ende, og vi håber du har haft en udbytterig tur rundt i middelalderbyen Stege!

Teksten er en forkortet og revideret udgave af Annie Jægers "Silderuten - en historisk byvandring i Stege", 2. oplag, september 1998. Det originale hæfte med teksten i sin fulde længde kan stadig købes på Møn Turistbureau.

Continue along Store Kirkestræde till

Herring 26

Originally, Store Kirkestræde, Lille Kirkestræde and Storegade were a large open square, which was not built on until the 18th century.

Go to Storegade 20A

Herring 27

The houses of Storegade 10-32 are all from the end of the 19th century, where they replaced houses built for sailors from the merchant ships, which all were one-floor half-timbered houses with roof tiles.

Continue along Storegade. At the market place, you find Fogs Gård and

Herring 28

Go into the yard and get the feeling of a traditional merchant's house.

Back at Storegade, you find the pharmacy to the right, one of the most beautiful old pharmacies in Denmark.

After Sct. Knudsgade you find

Herring 29

This was the last town hall of the former municipality of Møn, originally built as a bank in 1915.

In the Middle Ages, the town centre stopped here. The rest of the street until the ramparts served as grazing ground for cattle.

When you stand in front of Storegade 63 you find

Herring 30

You are standing in front of one of best preserved, old buildings in Stege. Front and side houses were built in 1761, and in the present restaurant, you can still see the original half-timbering.

The city walk ends here, and we hope you have had an interesting tour through the Medieval Stege.

UDGIVER: VORDINGBORG UDVIKLINGSELSKAB

Hæftet er udgivet med tilskud fra Direktoratet for Fødevareerhverv's Artikel 33-ordning,
fra Friluftsrådet Tips & Lotto Midler, og fra Vordingborg Kommune.